

Heritage

- kousek historie v soutěžní aréně

Na letošní Appaloosa Show byla poprvé vypsána specialita ApHC, třída „Heritage“. Bohužel se však nenašel žádný nadšený soutěžící, který by ji představil divákům i dalším účastníkům. Podíváme se na ni proto trochu blíže.

Je obtížné, ne-li přímo nemožné, zamilovat si appaloosy a nebyť stejně tak zachycen do tenat jejich poutavou historií. Pro mnoho nadšenců je představována blízkým vztahem mezi koňmi tohoto plemene a kmenem Nez Percé, který appaloosy pečlivě vyšlechtil. Pokud však jdeme hlouběji do archivů, zjistíme, že historie puntikatých koní sahá až 18 000 let před náš letopočet, kdy byli zobrazeni na stěnách jeskyní ve Francii. Třída Heritage, což v překladu znamená odkaz, je tak splátkou za časem smetenou minulost skvrnitých koní i kmene Nez Percé.

Co disciplína požaduje?

Startující, vybaveni kostýmem z nějakého historického období spojeného s appaloosami a pokud možno dobovou výstrojí koně, vjedou do arény a podle pokynů jezdí podél stěny. Poté se seřadí na střed a rozhodčí jednoho po druhém obcházejí a zblízka si prohlížejí a bodují kostýmy. Každý soutěžící musí hovořit o svém kostýmu, třeba jaké historické období představuje a vysvětlit i všechny detaily. Řeč nesmí trvat více než 90 sekund.

Scéně dominují „outfity“ domorodých Američanů. Kostýmy mohou reprezentovat jakékoli období historie appaloos zhruba před rokem 1900. Je však nutné, aby pánové předváděli pánské kostýmy a dámy zase dámské. Mohou to být i postavy jako čínští císaři, králové, šle-

chta, španělská dobyvatel, lovci kožešin nebo bizonů a misionáři. Bývají k vidění i mladí cowboyové, dámy salónů, hazardní hráči Divokého západu, lovci odměn a vojáci. Jednou dokonce v USA soutěžil muž převlečený za rytíře z Polska. Měl s sebou obrázek z historické knihy, který dokládá spojitost. Pokud tedy dokážete, že Semik měl puntikaté geny, můžete jít za Horymira ☺.

Zkušený předvádějí věří, že kostýmy Indiánů mají při posuzování výhodu. Například rozhodčí s relativně malými zkušenostmi ohledně třídy Heritage se může cítit bezpečněji vypichnutím stylu důvěrně známých původních obyvatel nad méně konvenčními kostýmy lovců kožešin nebo dobyvatelů.

Cení se původnost

Ve třídě Heritage hraje autenticita hlavní roli. To musí mít na zřeteli jako hlavní podmínku i soutěžící při výrobě či koupi kostýmu. Platí to i pro jednotlivé části, jsou totiž bodovány samostatně. Autentické doplňky budou hodnoceny výše než ty samé, ale reprodukované. A „pseudo“ doplňky budou hodnoceny níže než reprodukcce.

Naneštěstí autentické oděvy jsou relativně vzácné a velmi drahé. Vždyť v podstatě mluvíme u muzejních kusech z 19. století a starší. Jsou také docela křehké. Houževnatější au-

tentické reprodukcce jsou také dobrou věcí. Díky výrobě americkými indiány s použitím stejných materiálů a výrobních procesů jako kdysi vypadají identicky k originálu. A díky precizní práci jsou autentické napodobeniny také celkem drahé. Kompletní outfit skládající se z pravých nebo reprodukovaných částí se cenově pohybuje mezi 5 000 až 25 000 dolary. Pokud byste ale sečetli sadu vybavení pro western pleasure pro světovou úroveň, dostali byste se na přibližně stejně vysoká čísla.

Heritage není jen pro milionáře

Existují i další cesty, abyste mohli startovat v Heritage a nemuseli přitom vykrást banku. Například můžete použít napodobeniny, jako moderní umělé korálky místo skleněných nebo vyrobených z rohů. Umělou kůži místo pravé. Také celý kostým můžete založit jako méně propracovaný outfit (ne všichni indiáni si mohli dovést bohaté zdobení). Šaty mohou být z vlny v podobě dek. Stejně tak sukně ve stylu amerických indiánů budou ze sametu stát méně než z jelenice.

Základní radou v „budování“ kostýmu od veteránů této třídy je začít jednoduše a dodávat doplňky vždy, když je příležitost a můžete si to dovést. Všichni začínali učením z historických knih, muzeí nebo od pamětníků a malým rozpočtem, jednoduše, bez korálkové práce, pouze s dobrým sedlem, dekou a šaty z jelenice. Vše se dá postupně vylepšovat.

I kůň se odráží na skóre

Pokud už máte výrobu svého kostýmu hotovou nebo naplánovanou, nezapomeňte, že i váš kůň se odráží na skóre. Konkrétně v pravidlech stojí, že je brán zřetel na „znaky a barevné kvality koně“. Pokud tedy máte barevného koně, pomůže vám to, neboť to hraje roli při posouzení celkového vzhledu a dojmu dvojice. Nemusí to být nutně leopard, ale měl by to být kůň s charakteristickou barvou appaloos. Dále musí být adekvátně přeježděn a vychován. Znamená to práci podél arény v kroku a klusu v obou směrech, podobně jako ve western pleasure. Musí vydržet dlouho v klidu stát při prohlídce rozhodčích. Často právě na koni závisí těch pár bodů, které z vás mohou udělat vítěze nebo vás posunout na spodnější příčky.

Takže nyní už víte jak na to a ... těšíme se za rok!

Veronika Matějů

Volný překlad z Appaloosa Journalu

Indiánský outfit jezákyně ve třídě Heritage. Foto archiv Esther Weberové

Dreamfinder v sobě spojaval vše - barvu, vyváženost a krásu.

Rex Kennard a jeho otec Herman chovali quartery a nikdy nepředpokládali, že by se dali do chovu appaloos. Ale když Herman v Appaloosa Journalu narazil na nabídku připouštění hřebcem Alias Smith & Jones, nemohl si obrázek bělouše vyhnat z hlavy. Posléze se rozhodl připustit jim svou quarter klisnu Carlin. Výsledek, Alias King, byl dobře vypadající hříbě, ale zpočátku moc nadšení nezbuzoval. Kvůli nedostatku času byl jenom venku na pastvinách a běhal s klisnami. Upozornil na sebe na World Show 1981 čtvrtým mistem mezi tříletými hřebci a v roce 1983 sedmým mezi staršími. V roce 1985 získal titul World Champion Get of Sire. Mezi těmito vítězstvími připustil klisnu Aztec's Fanci Frani (QH), která dala v roce 1984 život hnědákoví s nápadnou dekou jménem Dreamfinder. Rex a jeho žena Sheryl si jméno Dreamfinder („Ten, který hledá sen“) schovávali dva roky a čekali na toho pravého hřebečka.

Od okamžiku, kdy Rex Kennard z Yukonu v Oklahomě uviděl vstávat roztřesené a brilantně zbarvené čerstvě narozené hříbátko, věděl, jaká budoucnost před hřebečkem leží. O 18 let později odešel Dreamfinder na odpočinek ve svém posledním domově v Ocale na Floridě s tím, že jeho odkaz dalece překonal vše, co si kdo dokázal představit.

Dreamfinder

Kennardovi poslali Dreamfindera do tréninku k Joan Santos Whitehouse, aby ho přivedla do kondice a předváděla jako odstávce. „Když jsem Dreamfindera uviděla, řekla jsem Rexovi a panu Kennardovi, že ten hřebec bude další Impressive ve světě appaloos,“ vzpomíná Joan, „a on byl.“

Coby odstávce a roček se Dreamfinder těšil mnoha úspěchům. Podle zdrojů ApHC se nikdy neumístil hůře než první a byl často jmenován Grand nebo Reserve šampionem. Tituly Grand Champion Stallion v roce 1985 získal na národní i mezinárodní úrovni.

Poté hřebec odešel vyzkoušet svůj potenciál jako plemník. Předával hezké hlavy a oči, pěkné krky a silné zádě – vše, co si jen chovatelé mohli přát. Byl to velmi silný hřebec. Dokázal opravit kokoli, s čím měly klisny nějaký problém. Výsledná hříbata nikdy nebyla horší kvality než jejich matky. Dreamfinder je vždy vylepšil a navíc jim dal do vinku skvělou po-

vahu. Výborná hříbata vznikala hlavně ze spojení s klisnami z linie Impressive Andrew.

Celkem 489 potomků s oslňujícími halterovými i jezdeckými výsledky je dokladem toho, že jejich otec byl jedním z nejlepších hřebců všech dob a zaslouženě byl v roce 1996 zapán do Hall of Fame ApHC. Jeho 270 potomků získalo celkem neuvěřitelných 12 119 bodů za halter.

Jen málokterý hřebec zanechal na plemeni takovou nesmazatelnou stopu. Přinesl barvu, vyváženost a krásu. Získal si srdce lidí a navždy se stal součástí života těch, kteří mu mohli pohlédnout do očí. Dne 1. května 2002 však přišel čas nechat tohoto velikána odejít. Dreamfinder, který už několik let trpěl laminitidou, byl uspán.

**Podle Appaloosa Journalu
volně zpracovaly Veronika Matějů
a Gabriela Horácková
Foto archiv**

Aktuality z ApHCCZ

Jak je již zvykem, konal se i letos Výroční večer ApHCCZ v Mirošovicích u Prahy, kam se 7. 11. sjeli chovatelé, majitelé a také příznivci koni plemene appaloosa. Slavnostní večer plný přátelské atmosféry zahájila prezidentka klubu Esther Weberová. Po krátkém přivítání, kdy informovala zúčastněné o dění v roce 2009, pokračoval Jindřich Volný se svým shmutím kolem show ze strany sponzoringu a vyslovil velké poděkování všem, kteří se rozhodli podpořit finančně, ale také věcně VI. ApHCCZ Show. Další cenné informace ohledně konání příštích mezinárodních závodů poskytli Bára Konopásková a Karel Kubata. Asi nejdůležitějším bodem programu byla volba nového prezidia pro roky 2010 – 2011. Od následujícího roku povede appaloosa tým nový prezident Václav Vacík, viceprezident MVDr. Zdeněk Králik, sportovním manažerem se stal Jiří Steinbach, propagací pro sport a sponzoring bude zajišťovat Petra Malásková, finančním hospodářem byla zvolena Iva Ledererová a funkci tiskových mluvčích zastávají Veronika Matějů a Tereza Sobišková. Po-

zice webmastera je prozatím otevřená. Členové nového prezidia se krátce představili, a přiblížili své plány do budoucna. Tímto je vítáme a těšíme se na spolupráci a akce pořádané pod jejich vedením. Starému týmu ApHCCZ všichni děkujeme za dlouhou a obětavou práci, kterou je zbytečné popisovat, protože fakta hovoří sama za sebe – klub má v současné době 124 členů a 453 registrovaných appaloos v ČR.

Následovalo předávání cen šampionů roku 2009, kteří byli spočítáni z VI. Czech Appaloosa Show, mistrovství Rakouska, Appaloosa European Congress a ME v Cáchách. Bylo uděleno krásných 55 titulů šampion roku. Ti nejméně úspěšní obdrželi nádherné sošky a přezky pro all-around šampiony.

Celý večerní program doprovázelo promítání fotografií a videí z uplynulé sezony s bohatým rautem, při němž se hojně diskutovalo.

**Veronika
Matějů
a Tereza
Sobišková**

Staré a nové
prezidium
ApHCCZ.
Foto archiv